

Segarra-Garrigues

i zones ZEPA

El sistema de reg Segarra-Garrigues és la principal infraestructura de reg plantejada a Catalunya des de la construcció del canal d'Urgell a mitjan segle XIX. El projecte permetria transformar a regadius 70.150 ha de terres de secà del marge esquerre del canal d'Urgell. El sistema es vertebra per un canal amb un traçat paral·lel al canal d'Urgell, que començaria a l'embassament de Rialb (la Noguera) i acabaria a l'embassament de l'Albagés (les Garrigues).

Segons la Directiva europea 79/409/CEE sobre les aus (també coneguda com Directiva d'ocells), calia protegir els espais esteparis d'aquest territori, i per tant evitar-ne la transformació a zona de regadiu.

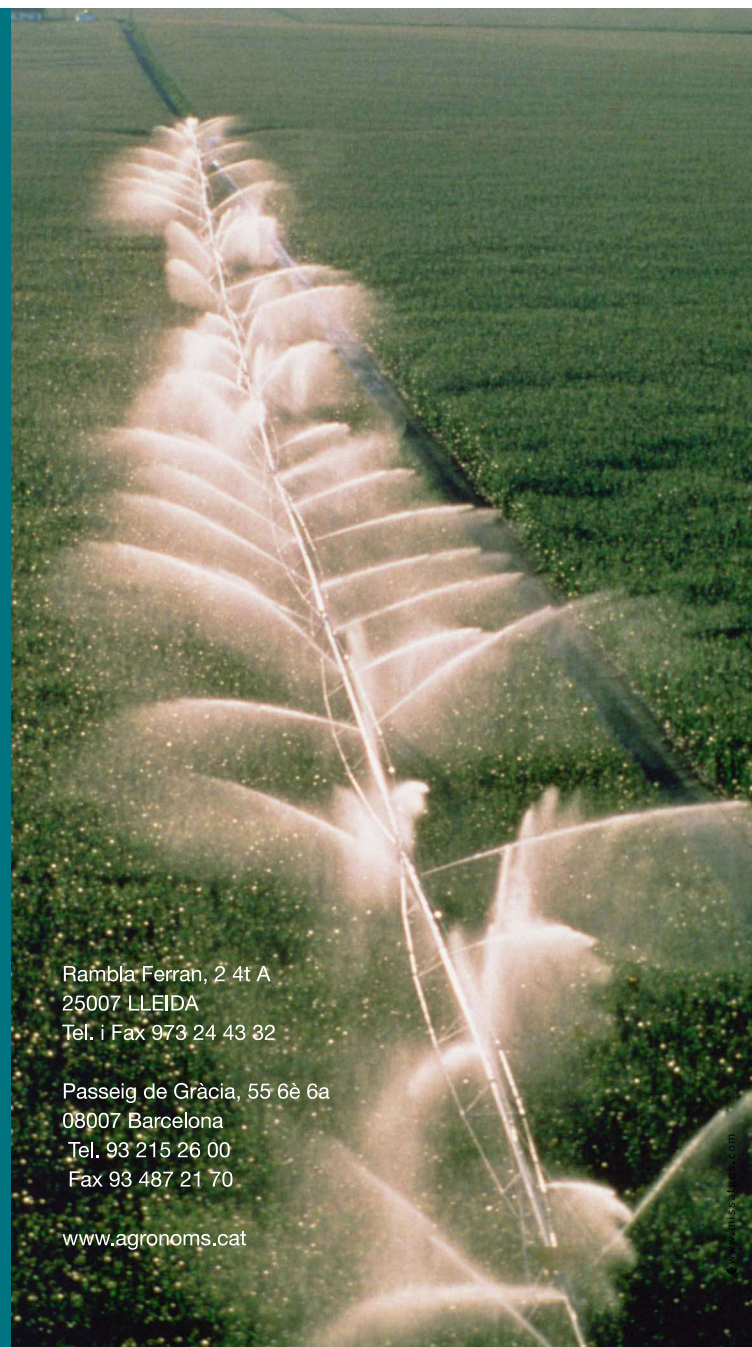
El DMAH i el DAR van superar les seves divergències sobre el regadiu i les ZEPA amb una solució de compromís a final de 2006, quan es va aprovar l'ampliació de la proposta de la XARXA NATURA 2000 a Catalunya, que implicava l'augment de superfície de les ZEPA a l'àmbit del canal Segarra-Garrigues. A partir d'aquell moment, es va iniciar la construcció d'un primer tram de canal, i la Generalitat de Catalunya i l'Estat espanyol van acordar un sistema de finançament de tot el sistema de reg.

El TJCE va dictaminar el 18 de desembre de 2007 que el canal Segarra-Garrigues vulnerava la Directiva d'ocells. La sentència assenyalava que la infracció no es podia justificar per la importància del desenvolupament econòmic i social que comportaria l'execució del canal, tal com havia al·legat l'Estat espanyol. La sentència no implicava cap sanció ni l'aturada de les obres, però sí que instava l'Estat a protegir una major representació dels hàbitats esteparis per complir amb la Directiva en un termini proper, si no volia incórrer en un delictes ambiental.

Arran del litigi, la Generalitat va proposar successives ampliacions de les ZEPA a la plana de Lleida. L'extensió de zona protegida podia representar un risc per a la viabilitat econòmica del Segarra-Garrigues ja que representava el 60% de la zona de regadiu pel canal. No obstant això, la Comissió Europea (CE) afirmava que les ZEPA no eren incompatibles amb el reg, sinó que, a través dels plans de gestió, es podrien preveure alguns tipus de reg sempre que no afectessin les aus en perill d'extinció.

Col·legi Oficial d'Enginyers Agrònoms de Catalunya

Rambla Ferran, 2 4t A
25007 LLEIDA
Tel. i Fax 973 24 43 32

Passeig de Gràcia, 55 6è 6a
08007 Barcelona
Tel. 93 215 26 00
Fax 93 487 21 70

www.agronoms.cat

ZEPA del Segarra-Garrigues, condicions per regar o no regar

Sala de Congressos/Fira de Lleida
01 oct 2011 • 10-14h

regar o no regar?

Avui el reg ja no és un problema, com abans, quan es feia difícil per les dificultats tècniques de les obres. Actualment, els nivells tècnics de construcció de canals i de xarxes secundàries, de realització de grans moviments de terres... faciliten la implantació del reg. No obstant això, el problema rau en saber si el reg es justifica, es legitima avui amb els mateixos o diferents arguments dels que van fer fortuna fa un o dos segles.

El reg segueix tan d'actualitat com llavors, però per raons ben diferents. Avui no tenim un problema de penúria alimentària en una població creixent, com va ser el cas del segle XVIII, sota el regnat de Carles III. Durant tot el segle XX, des de l'arribada d'Alfons XIII, que coincideix amb el Pla Nacional de Regs de 1902, fins als temps actuals hi ha una preocupació en tots els partits governants a favor de l'expansió del reg. Bé és cert que amb accent diferent pel que fa a les raons de l'agricultura que es pretén. A l'empara d'aquestes polítiques es expansionen les àrees de reg i bona part dels productes agrícoles comença a destinar-se a l'exportació, quan les necessitats alimentàries bàsiques de la població ja es troben àmpliament cobertes.

Avui afrontem el reg amb altres perspectives. L'agricultura té un alt nivell de capitalització/tecnificació, el sistema agroalimentari està molt desenvolupat, la població del país no creix, la nostra alimentació es troba entre les més sanes del globus, la disponibilitat d'aliment per persona és la més alta de la història.

Però el preu de la terra creix imparablement, el treball al camp és cada vegada més costós perquè escasseja la mà d'obra, cal mà d'obra forana. No obstant això el comerç agrari s'ha globalitzat. Un agricultor o ramader competia el 1950 només amb els seus conciutadans. A partir de 1986 ho fa amb els comunitaris. Des de fa pocs anys competim amb tots els agricultors del món, amb diversa intensitat, i en aquesta competició només sobreviuran els més aptes, en aquesta nova economia fortament darwiniana que vivim avui i a la qual ens enfrontem. Això significa competir amb menors costos. I per això un dels factors clau, tenint en compte la nostra climatologia i els nostres rendiments, és el reg. Encara no sentim massa a prop l'alè de la bèstia perquè les ajudes comunitàries - el 25% de la renda agrària - calmen el problema, el vetllen. Però si aquestes ajudes es redueixen i un dia desapareixen, bona part de la nostra agricultura de secà entrarà en una profunda crisi i potser llavors l'agricultura serà de regadiu o no serà.

*Carles Estaran Justribó
Delegat a Lleida del COEAC*

programa

- **10.00 a 10.15h.** Inauguració de la Jornada a càrrec del Sr. *Jordi Sala Casarramona*, Director General de Desenvolupament Rural del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya i de l'Il·l. Sr. *Josep Maria Rofes i Sans*, Degà del Col·legi Oficial d'Enginyers Agrònoms de Catalunya.

PONÈNCIES: Presentació dels ponents a càrrec del Sr. Carles Estaran Justribó, Delegat acc. de Lleida del COEAC

- **10.15 a 10.30h.** Sr. *Jordi Sala Casarramona*, Director General de Desenvolupament Rural del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya.
- **10.30 a 10.45h.** Sr. *José Antonio Bonet Lledós*, exdirector del Centre Tecnològic Forestal de Catalunya, i professor de la Universitat de Lleida.
- **10.45 a 11.00h.** Sr. *Jordi Sargatal Vicens*, exdirector de la Fundació Territori i Paisatge.
- **11.00 a 11.15h.** Il·ltre. Sr. *Carmel Mòdol Bresolí*, Diputat d'ERC al Parlament de Catalunya.

PAUSA CAFÈ: 11.15 a 11.45h.

- **11.45 a 12.00h.** Sr. *Felip Domènech i Costafreda*, Delegat de la Comissió Permanent Nacional d'Unió de Pagesos, seccions: Aigua i altres.
- **12.00 a 12.15h.** Sr. *Joan Girona Gomis*, Coordinador del programa ús eficient de l'aigua de l'IRTA.

TAULA RODONA: Moderador: Sr. Francesc Camino Germà, Enginyer Agrònom.

- **12.15 a 13.45h.** Taula Rodona/Debat: Sr. *J. Sala*, Sr. *J.A. Bonet*, Sr. *J. Sargatal*, Il·ltre. Sr. *C. Mòdol*, Sr. *F. Domènech*, Sr. *J. Girona* i el Sr. *Josep París Piqué* (President de la Comunitat de Regants del Canal Segarra Garrigues).
- **13.45 a 14.00h.** Acte de Cloenda a càrrec del Sr. *Ignasi Grau Roca*, Vicedegà del COEAC.

ZEPA del Segarra-Garrigues,
condicions per regar o no regar

els interessats envieu la butlleta emplenada al fax 973 24 43 32, o bé a l'e-mail agronomslleida@agronoms.cat

nom _____ cognoms _____
adreça _____
localitat _____ cp _____ província _____
tel. fix _____ tel. mòbil _____ e-mail _____
professió: enginyer agrònom sí no altra _____
empresa _____